

STUDENTEN WEEKBLAD

7de Jaargang.
No. 25.

REDACTEUREN: D. A. DE FREMERY, M. J. GRANPRÉ
MOLIÈRE, J. H. TELDERS, J. P. VALKEMA BLOUW,
R. VER LOREN VAN THEMAAT.

Donderdag
6 April '05.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f3,50, bij vooruitbetaling f3,— per jaar. De jaargang loopt van 1 October tot 30 September. De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

J. WALTMAN JR.
UITGEVER • DELFT

Inzendingen die Dinsdagmiddag 12 uur niet aan het redactie-adres zijn bezorgd, kunnen niet meer in het eerstkomend nummer worden opgenomen. Het adres voor redactie en administratie is: Binnenwatersloot 33.

Eerstvolgende REDACTIE-VERGADERING ten huize van den heer D. A. DE FREMERY, Oostsingel 91, op Dinsdag 11 April '05, des middags om 4 uur.

DELFTSCH STUDENTENCORPS.

Voorstel tot wijziging en aanvulling van de Wet van het Delftsch Studentencorps, uitgaande van den Senaat.

Hoofdstuk XVIII, art. 4 sub 2 te vervangen door:
Ingeval de goede naam van het Corps dit eischt, kan de corpsvergadering ingrijpen in de financiële toestand van eene vereeniging; een voorstel hiertoe kan worden ingediend door den Senaat of door tien stemgerechtigde leden.

Hoofdstuk XVIII, na art. 5 in te lasseten een nieuw art. 5a. Telken jare in de maand Februari worden de verificatieverslagen van het Corps en zijne vereenigingen in een bundel vereenigd en al of niet van een inleidend woord voorzien door den Senaat allen corpsleden toegezonden.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Art. 4-2. Het is gebleken, dat de tegenwoordige redactie van deze alinea der corpswet aanleiding geeft tot misverstand omtrent de bedoeling. Daarom wordt deze wijziging voorgesteld, waardoor het beginsel, dat aan art. 4-2 ten grondslag ligt, duidelijker wordt omschreven.

Tevens heeft dit het groote voordeel, dat een te ruime opvatting van het artikel, waarvoor vrees bleek te bestaan, er door onmogelijk wordt gemaakt.

Art. 5a. Het nieuwe art. 5a van hetzelfde hoofdstuk heeft ten doel, de verificatieverslagen meer algemeen onder de oogen der corpsleden te brengen. Daardoor wordt nog grooter publiciteit verkregen, met al de voordeelen daaraan verbonden uit een oogpunt van een goede administratie der vereenigingen.

STUDENTENWERELD.

Delft en Hooger onderwijs.

'k Wou wel een zeer teer punt aanraken, maar 't is me of ik dan zie een grijslach van plezier van menschen' waaraan ik het land heb en ze zeggen: „Zie je wel, die Delftenaars weten toch zelf ook eigenlijk wel, dat ze toch nooit in werkelijkheid Hooger onderwijs krijgen en dat ze maar ambachtslui blijven.”

Om ze dit plezier niet te gunnen, zou ik dit bijna niet schrijven... maar eigenlijk zijn we zoo prettig onderons, dat het best kan.

Wat nu dit teere punt is? Is het theoretisch wel juist, dat ons onderwijs, Hooger onderwijs zal gaan heeten. 'k Versta onder Hooger onderwijs dit, dat men een beetje, al is 't maar nog zoo'n klein beetje studeert voor het ideeële doel van ontwikkeling van zijn eigen geest.

Stil, stuif nu niet op en zeg nu niet, dat dat aan de universiteiten niets meer gebeurt als hier! Dat zeg ik niet. De bedoeling is maar, dat dat tegenwoordig ook geen

Hooger onderwijs meer heeten moest of dat dit tenminste beperkt moest zijn tot een uitgelezen schaar van enkelen, die het nog waard zijn. Maar onze universiteiten hebben nu eenmaal het jus promovendi, en dit is moeilijk te ontneemen, maar 'k vraag u, waarom toch in godsnaam dat begrip nog meer verminkt en nog verder en onlogischer uitgebreid.

Ik ben er volkomen tevreden mee, dat mijn werk niet wetenschappelijk is, dat het zich direct richt op het praktische leven en daardoor meer materieel is, maar al acht ik het daarom niet minder, we moeten toch blijven voelen, dat er verschil bestaat, en dat de doctorstitel bij ons te lande altijd heeft gegolden als zuiver wetenschappelijke titel.

Onze geheele opleiding is volgens een ander beginsel. Het gymnasium stoort zich geensdeels aan de opmerking, dat Latijn en Grieksch in het praktische leven zeker niet die waarde hebben, die zoo zware studie zou motiveeren. Bij een stemming te Cambridge overwon het Grieksch als verplicht vak met groote meerderheid. Zoo sterk is nu nog de geest, die deze vakken eenvoudig wil als noodzakelijk bestanddeel van de opvoeding van een ontwikkeld mensch, als paedagogische vakken in den hooger zin. Het Gymnasium is voor alles gericht op het doel, den mensch tot mensch te maken.

Dat de Hoogere Burgerschool niet dit doel nastreeft, ziet men dadelijk.

Elk vak, dat in de practijk directe resultaten afwerpt, wordt beoefend, de andere vakken tot een minimum beperkt, 't is alles zuiver materialistische ontwikkeling. Al durft men niet steeds oprecht ervoor uit te komen, men zal moeten erkennen, dat die litteratuur er slechts is een noodzakelijk aanhangsel der taalkennis, dat tot een minimum beperkt wordt. De uitwerking van dit beginsel ligt aan den leeraar, doch het verschil in bedoeling proeft men bij Gymnasium en Burgerschool zeer duidelijk uit de examens.

Wat is het resultaat van dit alles? Laten wij niet ons door mogelijkheid tot het verwerven eener doctorstitel gaan werpen in eene verkeerde richting en onze trots en ons standsbewustzijn zoeken in wetenschappelijkheid. De eigenaardige kracht van onzen stand ligt niet daar, doch in een energieke, practisch vooruitstrevende richting.

O.

SOCIALE AANGELEGENHEDEN EN WETENSCHAP.

Napoleon.

„De ware heerscher, wien alles is veroorloofd, verwoest „Toulon, bedwingt Parijs, vergeet een leger in Egypte, „offert een half miljoen menschen op in den veldtocht „naar Moskou, en maakt er te Wilna een woordspeling „op — hem staat dus alles vrij, hem is dus alles „geoorloofd! Neen, zulke menschen kunnen niet van „vleesch en been zijn, maar van metaal”

Het vernietigend karakter van dit oordeel, dat Dostojewski in zijn „Schuld en Boete” Raskolnikow in den mond legt, is aan geen twijfel onderhevig; en, afgezien van de conclusie: dat den waren heerscher alles zou zijn geoorloofd, — welke conclusie slechts van kracht kan zijn, wanneer

we de feiten, waaruit ze werd getrokken, als niet in strijd met onze moraalprincipes accepteren — die feiten alléén zijn zonder meer reeds voldoende, om voor ons gevoel de meening te rechtvaardigen, die ons op de lagere school omtrent den heerscher Napoleon werd ingeprent.

Toch is die mening onwaar, en wel in zooverre het eene waarheid is, die eenzijdig op den voorgrond wordt gesteld. Het is waar, dat Napoleons leven rijk was aan daden, die, gemeten naar den maatstaf onzer moraalprincipes, van een niet gering cynisme spreken, maar even onbetwistbaar is het, dat we een man als dezen Corsicaan niet naar denzelfden maatstaf mogen beoordeelen, als den doorsnêe-mensch. Want Napoleon was meer dan doorsnêe-mensch, hij was genie. Al het alledaagsche was vreemd aan dezen man, die tegelijk een gevoel van ontzag en weemoed wekt, wanneer we denken aan zijn leven tot en op den keizerstroon — en aan het slot op St. Helena.

Weliswaar toont hij op lateren leeftijd neigingen, die aan verval doen denken, en hem weer tot de sfeer der gewone menschen, met hunne zelfzuchtige motieven en hun ijdel praalvertoon doen naderen, maar dit was eer gevolg van den invloed der omstandigheden, die zich ook bij hem deed gelden, dan een directe uiting van zijn eigenlijk karakter. Er ligt voor ieder, die toonde, tot zooveel meer in staat te zijn, dan anderen, iets verleidelijks in, deze grootere bevoegdheid op een of ander gebied aan de menigte te openbaren; en wanneer we konden billijken, wat Napoleon deed, om op den keizerstroon te komen, we zouden hem gaarne vergeven, dat toen langzamerhand de neiging tot charlatanerie een deel zijner daden ging bepalen. En wat hij, onder invloed daarvan verrichtte (zoo zijn huwelijk met eene Oostenrijksche prinses), mag, zoo al niet in het geheel niet, dan toch eerst in de laatste plaats worden gerangschikt onder het materiaal, waaruit men zich een oordeel omtrent zijn karakter vormt. Slechts op zijn doen en laten gedurende dat deel van zijn leven, dat eindigde, toen hij het toppunt van krachtsontwikkeling had bereikt, moet dat oordeel in hoofdzaak zijn gebaseerd.

Willen we het genie Napoleon kennen, dan hebben we ons af te vragen, welke persoonlijke eigenschappen hem, in verband met de uiterlijke omstandigheden, in staat stelden, zich den weg naar den keizerstroon te effenen, en wat hem er toe dreef, dien weg te volgen. Die omstandigheden alléén waren natuurlijk niet voldoende, en de veelal gehoorde phrase, dat de omgeving het genie vormt, verraadt een groote mate van oppervlakkigheid. Die omstandigheden kunnen meewerken, en hebben ten opzichte van Napoleon meegewerkt tot eene volledige ontplooiing van alle geniale krachten, maar ze kunnen die krachten nooit verwekken, want deze zijn bij eene omgeving, die een voor de openbaring van dergelijke persoonlijke eigenschappen minder gunstig karakter draagt, ook wel degelijk, zij het latent, aanwezig.

We dienen dus minder de omstandigheden, dan wel die kenmerkende trekken, die in Napoleons optreden het sterkst opvallen, in het oog te houden.

En onder deze trekken zijn de voornaamste: zijn buitengewoon ontwikkelde drang tot daden, zijn scherpe kijk op personen en zaken, die hem in de uitvoering zijner plannen zoo zelden deed falen, en zijn idealisme. Dit laatste schijnt met de voorstelling, die we ons gewoonlijk van hem vormen, weliswaar in zoo geweldig conflict, dat we haast geneigd zouden zijn, het denkbeeld van Napoleon als idealist als parodie op te vatten. Idealisten toch zijn gewoonlijk menschen, die volstrekt géén scherpen kijk op de werkelijkheid hebben; en bovendien is de gedachte aan idealisme moeilijk overeen te brengen met Napoleons schijnbaar zoo grenzenloos cynisme.

En toch houd ik mijne bewering staande, en zal ik zelfs trachten, aan te toonen, dat bijna het geheele leven van dezen Franschen keizer, „der ganz in der Idee lebte”, zooals Goethe ¹⁾ zegt, niets anders was dan verwerkelijking van denkbeelden, die eendeels betrekking hadden op een ideale wereld, die hij zich droomde, anderzijds voortsporen uit een soort van genot, dat hij voor zich vond in het bewijs, dat zijne voorafgemaakte berekeningen logisch juist waren. Dit sloot zijn directe drang tot daadwerkelijk optreden volstrekt niet uit, ging ermee samen, en versterkte het resultaat daarvan.

Dat zijne overwinningen te velde voornamelijk te danken waren aan het plan dat hij vooraf vormde, en dat, tengevolge van zijn helderen blik, bijna steeds menschelijkerwijs

volmaakt was, weten wij allen. De slag bij Waterloo werd door hem verloren, doordat zich tijdens het gevecht eene onvoorziene omstandigheid opdeed, die hij in zijne berekening der kansen niet had kunnen opnemen; maar de andere gevechten, waarin hij meester bleef, heeft hij nooit aanvaard, zonder een vooraf gemaakt schema, dat zoo volledig mogelijk alle gebeurlijkheden omvatte. Evenals Von Moltke, die zoo weinig mogelijk aan het toeval overliet, en in de door hem gewonnen veldslagen tweemaal, eerst in gedachten, en daarna in werkelijkheid slag leverde, behandelde ook Napoleon het geheele probleem in zekeren zin als een schaakspel, en beantwoordde de loop van het gevecht steeds aan het plan, dat hij ervan had gemaakt, en welks verwezenlijking het was.

Opmerkelijk is in verband hiermee, wat hij tijdens zijn veldtocht in Italië onder den datum 9 Mei 1796 schreef aan Carnot, die destijds lid was van het Directoire: „We zijn eindelijk over de Po getrokken. De tweede veldtocht is begonnen; Beaulieu ²⁾ is geheel van zijn stuk gebracht, hij berekent slecht en loopt bijna telkens in de valstrikken die men hem legt. Wellicht wenscht hij een' slag, want deze mensch bezit de onverschrokkenheid der woede, niet die van het genie.” Hier noemt hij zelf dus de berekening van een veldslag het kenmerk van den genialen legeraanvoerder.

En, het moge vreemd klinken, het was hem voor een goed deel daàrom te doen, voor zich het bewijs te leveren, dat de uitkomst met de vooraf gemaakte berekening klopte. Vandaar ook ten deele zijn groote drang tot daden, die niets anders waren, dan de verwerkelijking van ideeën die hem lief waren. Daarom dan ook zette hij ontelbare malen zijn leven er bij op het spel. Dat leven was hem niets, dat stond, evenals hijzelf, in dienst van de Idee en hare realiseering, en persoonlijk materieel voordeel of rijkdom terwille van een gemakkelijk leven heeft hij nooit gezocht. Daadwerkelijk optreden was hem een levensbehoefte en toen die hem op St. Helena was ontnomen, kwijnde hij weg en als gevangene toont hij ons het beeld van den voor zijn tijd gebroken man. Opmerkelijk is dan ook, met hoe groote voorliefde hij daar in zijn dictaten spreekt van zijn groote daden in het leven dat achter hem ligt; nu de gelegenheid tot handelen hem is ontnomen, verwijlt hij in gedachten nog bij voorkeur in den tijd, toen diezelfde gelegenheid hem zoo ruimschoots werd geboden.

Het veel gesmade grenzenlooze egoïsme van dezen man, dat in den mond van oppervlakkige beoordeelaars spreekwoordelijk is geworden, is geen ander, dan dat, waardoor de schilder wordt gedreven tot eene productiviteit, die zijn lichaam dreigt te doen ondergaan tengevolge van een onbesuisd omspringen met zijne gezondheid, of dat den wijsgeer alles doet voorbijzien ter wille van dat ééne dat hij zoekt en waarnaar te vorsch hem een levensbehoefte is: het ware wezen der dingen. Napoleon leefde, zooals Goethe zegt, geheel in de Idee en: „In der Idee leben heiszt das „Unmögliche zu behandeln, als wenn es möglich wäre.” Welnu, was het aannemen van b. v. den slag bij Lodis, waar hij met een leger van 30 000 man een bijna viermaal zoo sterken vijand verpletterde, niet de behandeling van het onmogelijke, alsof het mogelijk was?

Naast zulke vooraf gemaakte plannen of ideeën werkten nog andere motieven mee, om bij Napoleon een drang te verwekken tot daden, welke met die van Alexander den Groote en Caesar eenig zijn in de geschiedenis. Zooals ik boven aantoonde, werkte eenerzijds het genot, dat voor hem gelegen was in het leveren van het bewijs van de steekhoudendheid zijner logica, in sterke mate daartoe mee. Maar aan den anderen kant tevens en vooral zijn onvervalscht idealisme, zijne denkbeelden omtrent maatschappelijke en politieke rechtvaardigheid. Als jong officier was hij vurig patriot en aanhanger der Fransche Revolutie. En voor hij deze geweldige omwenteling zijner ideeën omtrent vrijheid, gelijkheid en broederschap tot uiting deed komen, op een wijze, die hem van alle het eerlijkst toescheen, gevoelde hij, de Corsicaan, die zijn geboorteland zoo innig liefhad, een groote verachting voor zijne landgenooten, die de hand kusten van den overweldiger, die hun den voet op den nek zette. Na de Revolutie kwam in deze denkbeelden eene wijziging. Hij vergaf de Franschen de overheersching van zijn vaderland, omdat ze naar zijne meening het best in praktijk brachten, wat hij als maatschappelijk recht beschouwde.

Ondanks zijn scherpen kijk op menschen en zaken, leefde

¹⁾ Sprüchen in Prosa. Maximen und Reflektionen.

²⁾ Bevelhebber van het Italiaansche leger.

hij in gedachten toch voortdurend in eene ideale wereld, waarvan de menschen intusschen bitter weinig geleken op hen, die hij in zijn leven ontmoette. Zijn geest was doortrokken van denkbeelden als die van Rousseau, en in een als jong officier geschreven werkje deed hij zich als ijverig leerling van den abbé Raynal en aanhanger van diens democratische theoriën kennen. Ook deze ideeën zocht hij zooveel mogelijk in praktijk te brengen, en zijn groote drang tot daden werd dan ook voor een goed deel daardoor bepaald. Hij is te vergelijken met iemand, die in tijden van beroering met enthousiasme en voorbijgang van alle persoonlijke onaangenaamheden, die eruit kunnen voortspruiten, partij kiest en de gelegenheid aangrijpt, om zijne denkbeelden omtrent sociale rechtvaardigheid in praktijk te brengen. En in zoo'n tijd presteert men meer, dan onder gewone omstandigheden, hoewel een normaal individu ten slotte fysiek uitgeput raakt. Maar Napoleon, „ein Mann „aus Stein und Eisen, der sechzehn oder siebzehn Stunden „im Sattel sitzen konnte, der viele Tage hintereinander „ohne andere Ruhe und Nahrung, als in gelegentlichen „raschen Pausen aufgeschnappt werden kann, verbringen „konnte, der in der Aktion mit der furchtbaren Schnellig- „keit und dem Satze des Tigers vorging,” zooals Emerson zegt, — zulk een man behoefde voor lichamelijken ondergang niet te vreezen. Zijn fysieke kracht heeft er dan ook niet weinig toe meegewerkt, hem in staat te stellen, te volvoeren, wat hij zich eenmaal voorgenomen had, te zullen doen.

(Wordt vervolgd.)

M. K.

LITTERATUUR EN KUNST.

De oudste bronnen van het Nederlandsche Lied.

Lezing door den heer FL. VAN DUYSE, met welwillende medewerking van den heer ARNOLD SPOEL (tenor) en de heer B. TABBERNAL (piano).

Woensdagavond hield de heer Florimont van Duyse op uitnodiging van de redactie van het Studenten-Weekblad een lezing over bovenstaand onderwerp. Dubbel te waardeeren, waar dit de eerste maal was, dat deze voorman van de oud-Nederlandsche liederenkennis over dit onderwerp een voordracht hield.

De voordracht was geheel die van een kamergeleerde, die door lange zorgvuldige studie tot zoo schoone resultaten gekomen is; miste ze daardoor wel eens het geestdriftige, waarmee wij onze smaak overprikkelde, 't was van een zekere geleerde fijnheid, die ons haast als eenigszins onderwetsch aandoet. Zoo ook de voorlezing der liedjes, uiterlijk haast te eenvoudig, maar bij nader inzien veel juister gevoeld en gezegd, dan menigeen het doet, die de romantiek der middeleeuwen ons wil doen begrijpen. Dit is geen aanpassen van oude kunst voor een modern publiek, dit is de oude kunst gegeven, zoo als ze werkelijk is. Dit valt nog sterker op bij de muziek. De accompagnementen van den heer Florimont van Duyse, in tegenstelling met dien uit Coer's liederboek zijn zoo eenvoudig, zoo ingehouden, zoo vreemd aan elk mogelijk effectbejag, dat men ze om die bescheidenheid alleen al zou lief hebben, hadden ze niet nog veel hooger eigenschappen.

Dat de heer Van Duyse door den heer Arnold Spoel ter zijde gestaan werd, was werkelijk niet genoeg te waardeeren om te verduidelijken wat spreker in woorden zeide over de muziek.

De zeer goede stem van den heer Spoel kwam uitmuntend uit in de krachtiger liederen: Kerkliederen en Reuzenlied; ook verder gaf hij ons een duidelijk inzicht in het wezen dier oude muziek, waarbij het haast te veel op den achtergrond tredend accompagnement van den heer Tabbernal een trouwe weergave was van de opvatting van de heer Van Duyse.

'k Zal slechts een kort verslag geven van de lezing.

Spreker begon met een opsomming der medewerkers aan het onderzoek naar het oud-Nederlandsche lied.

Tot in 'tmidden der 18de eeuw richtten de dichters hunne geheele belangstelling op de klassieke litteratuur.

De oud-Nederlandsche bestond voor hen niet. De Duitsche dichter Herder was de eerste, die bij zijn studie over de Duitsche volkspoëzie, ook de oud-Nederlandsche daarin

betrok en een en ander daarvan publiceerde. In de 15de en 16de eeuw nog was de grens tusschen Nederlandsche en Duitsche litteratuur moeilijk te trekken.

Later is meer aan dit onderzoek gewerkt door Noord- en Zuid-Nederlanders, Dr. G. Kalff gaf het bekende standaardwerk over het Lied in de Middeleeuwen uit; anderen poogden door veranderingen, geheel willekeurig dikwijls, het lied ingang te doen vinden bij het volk van nu. Belangrijk zijn nog de uitgaven van het Willemsfonds te Gent, die van 't Nut van 't Algemeen, Liederboek van Groot Nederland, die het lied zeer in populariteit deden winnen.

De bronnen van onze kennis zijn 1e de overlevering, in allerlei streken nu eerst na vele, vele eeuwen opgeschreven, 2e de oude handschriften.

Van de oudste Nederlandsche liederen (12de eeuw) bezitten we niets meer.

Tot de oudste bekende behooren het lied van Halewijn, getuige de naive voorstelling en de gruwzame tooneelen er in beschreven.

De Zangwijzen dezer liederen waren afgeleid van de Katholieke kerkzang, soms geheel overgenomen, zooals Halewijn gezet is op den wijs van het Credo, doch anders geheel gecomponeerd in dezelfde toonsoort en er zeer sterk mee verwant.

De heer Spoel voert dit met eenige voorbeelden zeer duidelijk aan.

Later ontstond een geheel andere school. Het vrije was de echte volkspoëzie, nu ontstond de hoofsch, romantische ridderlijke poëzie, met haar geheel eigen stempel.

Haar muziek is ook niet meer afhankelijk van de kerkzang, doch vertoont een vrije compositie. 't Zijn scheideliederen, minnezangen, ridderliederen. Ten gehooore wordt gebracht een liedje, dat hoogstwaarschijnlijk sinds 500 jaren niet meer gezongen is, 't is van een zeer, zeer aandoenlijke zangerigheid. Dit zijn de liederen die men in de manuscripten vindt. Vele der wijze zijn ons daardoor bekend, dat de Katholieke geestelijkheid, die zeer streed tegen deze wereldlijke liedjes, op hunne wijzen geestelijke liederen zette. Hiervan is de muziek ons dan overgeleverd en staat bovendien aangegeven het wereldlijk lied waaraan deze muziek ontleend is.

Verrijkt met vele nieuwe wijzen zijn dit de bekende Sonterliedekens. In den tijd der reformatie ontstonden hieruit de prachtigste stoere zangen onzer vrijheid; die op den tienden penning en andere. Zoo ziet men een gedurige wisselwerking tusschen geestelijk en wereldlijk lied.

De oude liederen onzer voorvaderen hebben voor ons dit nut, dat ze zijn een altijd frissche bron, waaruit onze Nederlandsche toonkunstenaars steeds geput hebben. Dit is een niet te overschatten beteekenis.

In België bloeit nu de zuivere Hollandsche beweging ook in de muziek op en is in Gent een muziekschool opgericht waar uitsluitend Nederlandsch gesproken en gezongen wordt.

Spreker eindigt met zijn hartelijken dank uit te spreken aan den heer Spoel, die niet alleen nu, maar overal toont wat over te hebben voor de Nederlandsche Liedkunst.

Waar de gelegenheid ontbroken heeft, den heer Van Duyse, Spoel en Tabbernal in het openbaar dank te zeggen om hunne groote bereidwilligheid, voor de goede zaak hun tijd te geven, moet ik hun hier namens de redactie getuigen, wat het luide applaus ook duidelijk toonde: hoezeer de avond op prijs gesteld werd.

R. V.

Apollo-Uitvoering.

Woensdag 12 April a. s., hoopt het Delftsch Studentenstrijkquartet (Boeke, Van Oosterzee, Massink, Van der Hoeven) eene Uitvoering te geven ten bate van de vereeniging „Armenzorg”, waarvoor Mevrouw A. le Comte—Carbentus, pianiste te Rotterdam, eere-lid van „Apollo” hare welwillende medewerking heeft toegezegd.

Evenals vorige jaren hoopt het Bestuur van het D.S.M. „Apollo” op een zeer groote belangstelling, ook van de zijde van de leden van ons Corps, opdat het in staat worde gesteld, een belangrijke som aan „Armenzorg” af te dragen.

Het Bestuur heeft besloten alle eerste-jaars-leden van het D. S. C. vrijen toegang te verleen tot deze Uitvoering als dank voor de door het eerste-jaar aan „Apollo” geschonken collectie kamermuziek, welke op deze Uitvoering reeds door het Quartet gebruikt wordt.

Het hoopt echter, dat vele eerste jaars zullen teekenen op de lijst voor vrijwillige bijdragen voor „Armenzorg”, welke op de Soc. Phoenix is neergelegd, nu zij in de gelegenheid worden gesteld dit concert van „Armenzorg” gratis bij te wonen.

Hetzelfde geldt ook voor de „Apollo”-leden, daar ook zij vrijen toegang hebben tot deze liefdadigheids-uitvoering, en voor de andere corps-leden (niet „Apollo”-leden) daar deze tegen den gewonen prijs van / 1,— kaarten kunnen bekomen, o. a. bij Waltman en Couvée en aan het buffet van de Soc. Phoenix.

Het is te hopen, dat vrijwillige giften voor „Armenzorg” in grooten getale op de lijst zullen worden geplaatst.

De Uitvoering zal aanvangen om 8 uur.

Gelegenheid tot plaatsbespreken a. s. Dinsdag 11 April 's morgens van 11—12 uur in Stads Doelen.

C. BOEKE,
Secret. „Apollo”.

Vrije Studie.

Lezing van den heer BROUWER over
Leven, Kunst en Mystiek.

't Is onnoodig van deze lezing een inhoudsverslag te geven, daar ze binnenkort in brochurevorm bij den heer Waltman verschijnen zal.

Dit nog afgezien van de algeheele onmogelijkheid een dergelijke voordracht in verkorte bewoordingen weer te geven, waar slechts alle beweringen samen een begrijpelijk geheel vormen.

De mondelinge voordracht was wel noodig voor het goed begrijpen, 'k meen dat in druk ons veel onbegrijpelijk zal voorkomen.

Eindelijk had Vrije Studie weer eens een ruim publiek, dat zijne waardeering toonde, door meer dan 3 uur aandachtig toe te luisteren.

Cliës.

Tooneelspel in 1 bedrijf.
(Vroolijk spel van den Romeinschen haard.)

Dit tooneelspel is zeer waarschijnlijk een jeugdwerk van Homeros. 't Origineel werd gevonden bij de opgravingen te Agrippina en berust thans in het Louvre.

Vertaler.

Personen: Cliës Stipio, Romeinsch veldheer.
Keizer Romanos van Rome.
Cornelia, huisvrouw Stipio's.
Eprunum, officier van Stipio.
Ulvio, } schiteria's.
Enormes, }
Bode des keizers.
Volk, schiteria's, bedienden enz.

Eerste Tooneel.

Zaal in 's keizers paleis. Tapijt behangen achtergrond.
Om een hoek: blauwende troonschaduw.

Keizer. — Stipio.

Keizer: Zijt welkom, Stipio!
Zijt welkom!

Stipio: Heer,
Wat was uw wensch?

K. Stipio! Heldhaftig kind
Van een heldhaftig vader — — —

St. Ei — zegt dat wel, mijn Heer!

K. Stipio! — een droeve maar
Dien ik u te verkonden —

St. Mijn oor en hart staan open — — —

K. De Baringiers — die snoode onverlaten,
Kwamen in opstand tegen mijn gezag!

St. Ach, — hoe is 't mogelijk — — —

K. 't Is zoo! en ge begrijpt:

Een leger dient gezonden
Om te verpletten 't vuige veel!

St. 'k Begrijp — o Heer — mijn ziele vlamt

Als een kastanjevuur — van verontwaardiging.

K. Welaan — en ik heb uitgekozen

Uw dappre hand — om mijne scharen
Te leiden tot den zeëg!

St. 'k Ben zeer vereerd!

En over wie zal ik gebieden?

K. Wie zijn er dapp'rer krijgers

En geoeffender schutters op deez' aard

Dan de schiteria's — de keurbende

Die nu helaas door gebrek aan dapp're mannen

Aan 't slinken is — Hoe vindt gij 't Stipio?

St. Mijn hart staat stil van vreugd

Mijn vuist trilt reeds van vuur!

K. 't Is goed — Gij, Stipio, ga!

St. Vaartwel, o vorst! Stervend of met zege

Keer ik tot u! Vaartwel!

Tweede tooneel.

Huiskamer in Stipio's huis. Familieportretten bengelen
aan den marm'ren wand.

Stipio — Cornelia.

Cornelia: Ach, Cliës, dapp're man
Wat tintelt 't dreigend oog
Van viër!

Stipio: Hoort.

'k Ben door den keizer uitverkoren — — —

C. Ja, zegt dat wel: „uitverkoren”

St. Stil, laat spreken mij —

'k Ben alsdan uitgekozen

Door den keizer, onzen heer —

Om aan het hoofd der dapp're schiteria's

De Baringiers — opgestaan tegen het gezag

Mijns meesters — te temmen;

C. Ja, zegt dat wel: te „temmen”!

St. Zwijgt stil en toont verheugd gelaat;

Ha! 'k Wil mijn vuist doen dond'ren

Op hun hoofd — rampzalig hoofd!

C. Ja zegt dat wel: rampzalig!

St. Zwijgt stil en toont verheugd gelaat.

Nu dit: poets snel mijn wapens —

En kram mijn paard!

C. Ja, zegt dat wel, 't krammen is wenschelijk.

St. Zwijgt stil en toont verheugd gelaat

En pak mijn knapzak en hang

— let wel daarop — mijn linkerbeugel laag.

'k Wil alléén mijn paard bestijgen

C. Ja: „bestijgen”, zegt dat wel.

St. Zwijgt stil en vertoont verheugd gelaat,

Morgen om elf uur vertrek ik van den markt,

Die brandplaats, waar heel Rome samenstroomt.

Om mij te zien —

C. Ja zegt dat wel: daar is ook veel te zien!

St. Zwijgt stil en toont verheugd gelaat!

Beiden af.

Derde Tooneel.

Marktplaats te Rome. De St. Pieter waast in 't maagdlijk
licht-luchte-blauw. Een meerl vliegt eenige malen zingend
over het tooneel. Menschenmassa. Om den straathoek
nadert Stipio. Achter hem dringen drommen Schiteria's.

't Volk. Hoera, hoera voor Stipio!

Hoera, hoera voor Stipio!

Stipio. Ik groot U allen zeer!

Ulvio. Een bode des Keizers wenschte te spreken U.

Stipio. Wel brengt hem hier!

Bode des Keizers. Ziet hier, mijn edle Heer

Een geschenk des Keizers,

Een gave van mijn vorst

Aan zijnen diersten zoon!

St. Een geschenk des Keizers?

Bode. Gewis — de Keizer

Gisternacht van een feestmaal,

Jolytvol en goed gestemd

Te huis gekeerd, zag —

In een duistere hoek, plots

Met groote duidelijkheid

Een ladder staan!

St. Een ladder?

(Zie vervolg Tweede Blad.)

TWEEDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 6 APRIL 1905. No. 25.

Bode. Gewis. Het aangezicht des Keizers
Verhelderde merkbaar bij 't gezicht
Des ladders. Ha — sprak hij —
't Is godes hand, die mij op dit geheiligd oogenblik
Die ladder onder 't oog voert!
't Is een beschikking van het lot,
Uitgebroid wellicht in nachte-geestenfeesten,
Door mijnen schutspatroom! —
St. Zeide hij dat?
Bode. Gewis. En toen brak uit mijn vorst
In geestvervoerde spreuken:
Hoe had ik — Keizer, kunnen vergeten
Dat in het krijgsgewoel —
Mijn goede Stipio — die is niet vlug ter been,
Zich onherroepelijk verloren achten moest,
Indien het krijgsgeluk zich keerde
Tegen hem en hij gedwongen was,
Zich snel te paard te begeven!
Zijne leden zijn niet snel genoeg
Voor zulk een daad —
— — — — —
En 't is daarom Heer dat de Keizer
Mijn doorluchtig Vorst, U zend dees ladder!
Hij zend hem U — opdat, — indien
Gij vluchten moet — gij 't kunt —
En voegt zijn beste wenschen toe aan dit
Zijne gave; — dat de zege U 't gebruik
Onnoodig maak!
't Volk. Heil den Keizer! den Keizer heil!
En de goede Stipio! Heil! Heil!
Stipio. Da's hoon — o godendom
Daar boven — o duivlenbent
Indien gij zijt — o Satan en zijn moer!
Da's hoon! Dat mij: een krijgsman
Als zelfs Roland niet en was,
Zulk hoon geschieden most —
Mij — die reeds op een zwaardgevecht, —
Het dof gekletter van die wapens hoorde!
't Is hoon, 't is bittre hoon —
Hier dienaar Ulvio en gij Enormes
Komt en licht mij van mijn ros!
Die hoon te zwaar — zou 's paarden rug
Doen breken! Hier Ulvio aanvat
Mijn dij — en gij Enormes waar mijn rug-
graat endt!
't Is klaar!
En nu ga 'k naar den Keizer
En 'k vraag hem mijn ontslag!
Eprunum. Wat Heer — gij gaat?
Stipio. Ja, — Eprunum — 'k moet —
Hoe mij 't hart ook breekt
Bij 't scheiden van U allen!
Eprunum. Ach ja, mijn tranen vlieden, Heer.
Stipio. Weest stil — mijn Eprunum —
En past op, dat mijn Schiteria's
Zich niet mengen met het volk,
En dat geen van hen — een heilig huis bezoeke!
E. Gaat gij gerust.
Ik zal in Uw plaats vloeken!
Vierde Tooneel.
Zaal in 's Keizers paleis.
Keizer — Stipio.
Stipio. Eerwaardig, doorluchtig Heer
Beheerscher van mijn denken!
Ik kom tot U met slecht verbeterd smart,
Gij zondt mij als geschenk — en 'k wil
Wel denken dat slechts belangstelling
U mij dat schenken deed — een ladder.
En — dat geschenk wensch ik niet te aanvaarden!
't Is in de oogen van de flauwe burgers: hoon!
Keizer. Hoon? wat zegt ge: hoon?
St. Ja — Sire — vergeef mijn taal
En wijdt het aan een euvel van mijn ziel!
Maar 't is mij hoon in 't oog van 't volk — —
Ik — de stoere Stipio — die — gij weet het
(En helaas), door leeftijd en zoovoorts —

Verhinderd ben op 't edel ros te springen
Maar die toch altijd schier
Er zelf op klòm;
Zulk een geschenk te zenden,
Alsof ik met behulp des ladders
Op 't vurig paard moest stijgen
(Stipio snikt hier heftig)

Neen dat moet in 't oog des volks
Een hoon zijn zoo verachtend —
Dat ik het plan heb opgevat,
U mijn ontstap te vragen!
K. Ontslag? Waarom — waarom?
St. Waar denkt gij aan?
Ik wil ontslag —
Gij begrijpt toch vorst!
Dat als ik — in 't vervolg — met mijnen stoet
Van forsche krijgers — gebouwd als palen,
Het marktplein over ren,
Dat ik dan bloot zal staan aan spòt!
Aan hoonderij van 't volk — het lage volk!
Gij begrijpt dat toch! Ach Heer! — mijn eer is heen!
Mijn naam, mijn zwaard is gansch bekleet
— — — — —
Ik stierf nog liever — Ach — ja
Laat sterven mij — o vorst — laat sterven mij
En als mijn ziel dan door d'oneindge dreven drijft —
Dan zal zij vrij zijn van de hoon
Haar hier op aarde aangedaan!
K. Zwijgt — hoort.
Zief Stipio — ik voel voor U!
Slechts zijt gij mij wat bruut. Maar ach,
De heldhaftigheid — die uit U straalt
Vergoedt mij veel . . .
Zwijgt en hoort!
Ik kan niet hebben iets gedaan
Dat slecht was, of minder goed!
Hoort dat: Ik kan dat niet . . .
Zwijgt dus en hoort:
Ik zal den volke door 'n heraut
Ten luidste kond doen: Dat een ladder is:
Het symbool van 't hoogst college
Der staat! Dat een ladder is: 't zinnebeeld
Van al wat hoog geklommen is!
Dat 'n ladder is het wezen van het schoonst!
Dien ik een ladder stuur — is daarmee aangewezen
Als iemand die mij dierbaar is aan 't hart;
Aan 't vorstelijk hart.
Dien ik een ladder stuur,
Zal van jolijt opspringen.
Hij zal zich van genot verkneukelen.
Zoo zij 't.

Stipio!! Door dien ladder zijt gij
O dapper, dapper man — benoemt tot:
Ridder — verstaat dat wel: tot Ridder,
Van de huisorde — verstaat dat wel — van de
huisorde,
Van de stal — verstaat dat wel — van de stal
Van het huis — verstaat dat wel — van het huis
Van het hof, verstaat het wel: van het hof
Van den Keizer van Rome!

Wensch gij uw ontslag te handhaven?
Stipio: Ach Heer, mijn goede Heer!
Ik ben gansch onbewust, van wat
Ik straks in koorts gesproken heb!
Vergeving Heer! en hartelijk dank!
En laat het — smee ik — luid verkonden!
Keizer. 't Zij zoo! Vaartwel mijn Stipio!
En weet het goed:
Nooit heeft een keizer ongelijk!

Vijfde Tooneel.

Stipio's huis. Salon.

Stipio — Cornelia.

St. Cornelia! komt en omhels uw man!
Nu ridder! van de stal! van het huis!
Van den Keizer! Ik weet nog niet gansch
Mijne heele achtbaarheid!
C. Ja zegt dat wel: Uw heele achtbaarheid!
St. Zwijgt stil en toont verheugd gelaat!
Nu moet ik heen — Vaartwel.

Zesde Tooneel.

Marktplein te Rome.

't Volk: Heil, heil den dapp'ren Stipio!
Heil, heil den ridder van den ladder,
Van het huis van de stal van den keizer!
Heil hem en zege!

Stipio: Ik dank u allen zeer!
Mijn volk — als ik weer keer
Draag 'k zege, bloed en buit.

't Volk: Heil Stipio-de-Groote —
De nimmer volprezene,
De meest uitgelezene,
De altijd beminde,
De meest wel bezinde,
De altijd gedachte,
De eeuwig verwachte,
De nooit nimmer moede,
De heftig gegoede —
De altijd weer weerb're,
De gelukkig weer keerb're,
De pracht van ons Rome,
Van Rome — goddoome —
De altijd voor-blinkende,
Van troepen nooit slinkende —
De godheid der braven,
Zoo heeren als slaven,
De altijd erg dapp're,
Die alles kan lapp're,
De koene Sti-Stipio,
Heil!

't Scherm valt langzaam.

Stipio rijdt stapvoets tot het doek geheel gevallen is.
Dan hoort men 't geluid eener razende galop.

Finis.

UIT DE STUDENTENPERS.

Vox Studiosorum, 30 Mrt. '05. Twee artikelen over „Buiten wonen”, die met het verslag van het College van Prof. Bolland het belangrijkst zijn, wat deze Vox ons brengt. Beide zijn geschreven naar aanleiding van een stuk van v. B. in het vorige nummer, waar deze afkeurend spreekt over de neiging van vele studenten, om buiten de stad kamers te zoeken. Het eerste dezer twee artikels, dat van E. H., is goed, prettig geschreven, en bedoelt minder een verdediging van het buitenwonen, dan het leveren van het bewijs van de onschadelijkheid daarvan. Schr. onderzoekt „een aantal geïnfecteerde exemplaren, verzameld in de „bosschen van Zeist, Baarn en Hilversum.” Zijne conclusie is: „Alles bij elkaar genomen, meen ik dus dat het verschijnsel „aan den eenen kant om z'n gevaarloosheid, aan den anderen kant om z'n noodzakelijke beperktheid, geen bijzondere „reden tot ongerustheid behoeft te zijn, — dat we de nood- „klok kunnen laten rusten en dat we voorloopig nog wat „kunnen wachten met de indiening van een amendement „op de Corpwet, inhoudende strafbepalingen tot beteuge- „ling van deze „natuurdrift”.

Het is een artikel, zooals de Vox ze maar al te weinig geeft. De redactie stelt over het algemeen haar grenzen ruim en schijnt meer doordrongen van het besef, dat het blad volgend moet worden, zij het met de meest laffe, zoutelooze artikelen, dan dat ze een traditie uit beter dagen heeft op te houden.

Goed is ook het artikel van H. G., die het Buiten-wonen verdedigt. Het is een kalm en waardig betoog tegen den oppervlakkige schrijverij van v. B. in het vorig nummer. De hier aangevallene had als zijne meening ten beste gegeven dat de buitenwonenden „te droog en te suf (zouden zijn) om van het jonge leven te genieten.” H. G. zet hem behoorlijk op zijn plaats. „Het is waar, een mensch heeft „in zich een zucht tot gezelligheid, maar die gezelligheid „zal dan toch, wil ze op den duur aan een denkend mensch „voldoen, ook wat moeten verschaffen van wat men noemt „geestelijk voedsel”. En de gezelligheid, die men onder „studenten vindt, mist vaak dit element.”

Er wordt veel geklaagd over de saaiheid van het studentenleven, maar „ik reken hen gelukkig, die zeggen kan, dat „hij genoeg heeft aan zichzelf.” Toch behoef men zijn tijd nog niet in eenzaamheid door te brengen; integendeel, „een „avond van gezellig onderhoud verlevendigt den geest en „de wrijving van gedachten heeft voor hem die haar kent „een niet genoeg te waardeeren bekoring.”

Met het slot stem ik graag in: „Ten slotte wensch ik „hieraan toe te voegen, dat 't mij voorkomt, dat men op „verschillende manieren vaardig kan zijn de plaats in te „nemen, die men als student heeft, maar dit is zeker, dat „hij, het voorrecht hem geschonken niet waard, die zijn „tijd verdoet met beuzelarijen, die na zijn studententijd „wel kan zeggen dat hij veel gefuifd en geboemeld heeft, „doch dan toont, dat hij niets anders geleerd en begrepen „heeft, dan waartoe zijn vak hem dwong.”

De „Goede raad aan het Theologendom” is een quasi-gemoedelijk artikel, dat geen bespreking waard is. Het vervolg van „Eén dag hechtenis” vertelt een betrekkelijk onbelangrijke gebeurtenis, maar de inhoud wordt goedgemaakt door den prettigen schrijfrant.

Verder een stukje over Olympia, en verslagen, enz.

Minerva. 30 Mrt. 1905.

„Eenige opmerkingen” door C. Voor niet-Leidenaars van weinig belang. Er is gebleken, dat in 't afgelopen jaar op de kroeg ± f3000 te weinig is verteerd. Dit wordt geweten aan de 1^e jaars. Schr. toont enkele van de redenen aan, waarom eerste-jaars zoo weinig op de kroeg komen. Hij wijst dit verschijnsel aan de oudere-jaars.

„Het 6^e Vlaamsche Studentencongres” door S. S. M. Een en ander over de beweging der Vlaamsche studenten, die 't Fransch niet geheel van het rooster van onderwijs willen schrappen, maar als hulptaal bezigen. Het is een verslag van een door den schrijver bijgewoond congres.

„De Nederlandsche Student” door G. Een stukje, vertaald uit een van de Engelsche magazines, waarin wordt verteld van het studentenleven in ons land. Het stuk wordt vervolgd. We willen hopen, dat het belangrijke dan een volgenden keer komt, want het is den meesten studenten stellig van slechts gering interesse, te weten, dat een of ander willekeurig Engelschman geen onjuist idee van de toestanden aan onze academies heeft, toestanden trouwens, die ieder student met voldoende nauwkeurigheid bekend zijn.

„Vreemden” door A. R. P. M., het slot van een in een der vorige Minerva-nummers begonnen artikel. Het behandelt den omgang der corpsleden onderling, is goed geschreven en bevat vele rake opmerkingen.

Tenslotte „Een belangrijk bericht” door A. R. P. Mees, en verslagen enz.

K.

BOEKBESPREKING.

Akademisk Foreningsblad.

1e Jaargang N°. 1 en 2.

KOPENHAGEN, Börnsted Alle 2 st.

In Denemarken schijnen Studentenbladen niet zoo'n gemakkelijk bestaan te hebben als bij ons. Daar is er voor noodig, dat men bij voorbaat zeker is van 1000 abonné's. 't Resultaat is dan ook, dat de prijs van bovengenoemd blad slechts f1,30 per jaar bedraagt. terwijl het om de 14 dagen uitkomt.

Men zendt ons dit blad toe, omdat het een nauwere aaneensluiting beoogt van alle „Tentoonsehe” rassen en dat: „Its aim is to give information on academical matters in Denmark, and abroad, and to work for the promotion of international connections”.

De reden, waarom men het minder gebruikelijke woord Tentoonsehe rassen gebruikt is, dat Germanen, de Duitsche ras-naam daardoor een onaangename klank van pangermanisme en Imperialisme heeft, dat juist dit blad zeer vreemd is.

Als uiting van Deensche studenten is het grootste deel van het blad in het Deensch. N°. 2 begint met een verwijt aan de redactie voor het te sterk negeren van Holland: „Wat heeft dat arme Holland gedaan, dat het zoo geheel buiten gesteld wordt als een kind, dat in een hoek gezet is? Laat ons niet vergeten, dat van alle Germaansche landen, dat in eigenaardigheden ons eigen vaderland het naast is en dat zijne bevolking in zoovele en groote lijnen onze eigene Deensche op een prik gelijk.” De redactie is het geheel met den inzender eens: dat het geheel verkeerd is, dat Holland altijd vergeten wordt.” Dit schijnt niet hartelijk maar er volgen zoovele uitingen van het gevoel van verwantschap, dat men het bijna vergeeft: „Trots ons gebrek aan de kennis hunner taal voelen wij, zoodra wij samen met Hollanders komen oogenblikkelijk dat wij onder broeders zijn.”

opmerking maken, dat de muziek eigenlijk nog 't beste was, wat dien avond geboden werd.

Te hopen valt alleen, dat 't Bestuur der A. S. T. V., mocht het bij volgende uitvoeringen wederom entre-acte muziek doen uitvoeren, de uitvoering daarvan zal opdragen aan een orkest, dat beter voor zijn taak berekend is, dan dat van Dinsdag avond.

De dirigent scheen geen flauw benul te hebben van wat entre-acte muziek is. Hij liet er ten minste maar op los spelen, alsof 't hier eigenlijk eene orkest-uitvoering gold, in plaats van muziek, die 't publiek tusschen de verschillende deelen der Tooneeluitvoering aangenaam bezig houden, doch volop gelegenheid laten moet tot converseeren.

Zooals gewoonlijk, regende 't weer kransen en bloemen, waaronder speciaal vermeld dient te worden een groote krans, die namens het Bestuur van het „Vondelmuseum” door de voorzitter, Prof. J. Te Winkel, werd aangeboden als blijk van waardeering voor 't feit, dat door de A. S. T. V. een werk van Vondel ten gehore werd gebracht.

A. V.

BERICHTEN EN MEDEDEELINGEN.

CORPSVERGADERING op Vrijdag 7 April, des avonds te 7 ure, in Zaal 43 der P. S.

Agenda: Verificatie verslag.

Wetswijziging.

Candidaat-lid van het D. S. C.: PH. VAN DER BREGGEN.

ADVERTENTIEN.

H. W. J. VELDHUIS, W.-I.,
GEER 22.

Repeteert Natuurkunde.

Bij den Uitgever **J. WALTMAN Jr.** zijn de volgende Brochures ter perse om binnenkort te verschijnen:

BERLAGE.

Over de waarschijnlijke ontwikkeling der Architectuur.

BROUWER.

Leven, Kunst en Mystiek.

Serie Briefkaarten

met afbeeldingen van gebouwen, teeken- en collegezalen, laboratoria enz., der Polytechnische School.

Prijs per stuk 3 cents.

De Serie bevat thans **48 stuks.**

Uitgave J. WALTMAN Jr. - Delft.

Café-Restaurant **HOTEL CENTRAL.**

Levering van Déjeuners, Dinners, Soupers, Koude en Warme Schotels.

Uitstekende gelegenheid om te Dineeren ook bij abonnement.

Verschillende appartementen voor Vergaderingen.

Pilsener Urquell. Spatenbier.

G. M. VAN DE SEIJP Hz., Cuisinier.

Abonneert U op

„SPORTKRONIEK”,

Weekblad voor Sport.

Verschijnt Donderdags.

Abonnementsprijs / 4,— (bij vooruitbetaling).

Uitgever: **J. WALTMAN Jr. — Delft.**